Dosarul nr. 2c-11/2025 (2-25020382-28-2c-17022025)

HOTĂRÂRE

în numele Legii

04 iulie 2025 or. Edineţ

Judecătoria Edineţ, sediul central
Instanţa compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecător Ghenadie Bîrsan
Grefier Nicoleta Berliba
cu participarea avocatului Tatiana Guțu, Andrei Mandraburcă

a judecat în şedinţa de judecată publică cauza civilă după cererea depusă de SC ”EVOLAR” SRL către SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată, instanţa de judecată –

A CONSTATAT:

La data de 13 februarie 2025, reclamantul SC ”EVOLAR” SRL prin intermediul avocatului Guțu Tatiana a formulat o cerere de chemare în judecată către SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În argumentarea cererii depuse reclamantul afirmă că, la data de 18.03.2024 a fost încheiat Contractul de vânzare cumpărare nr. *****între SC ”EVOLAR” SRL în persoana administratorului Gorbulea Rodion în continuare vînzător şi SRL MV AGRO GRUP în persoana administratorului Mandraburca Victor în continuare cumpărător.

Prin contractul nominalizat vînzătorul a vândut, iar cumpărătorul a cumpărat Semănătoare pneumatice de precizie APS-DF6, mini-till matr. 161413 - 1buc. Suma totală urma a fi achitată în mărime de 117 380 lei fără TVA până la data de 30.07.2024.

La data de 18.03.2024 a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare nr. *****între SC ”EVOLAR” SRL în persoana administratorului Gorbulea Rodion în continuare vânzător şi SRL MV AGRO GRUP în persoana administratorului Mandraburca Victor în continuare Cumpărător.

Prin contractul nominalizat vânzătorul a vândut, iar cumpărătorul a cumpărat semănătoare pneumatice de precizie cu discuri si rezervor ACHEBE6F -1 buc. Suma totală urma a fi achitată în mărime de 338 005,05 lei fără TVA până la data de 30.07.2024.

Reclamantul menționează că, în ambele contracte în calitate de fidejusor a semnat contractele și Mandraburca Victor.

Conform actelor de predare primire a tehnicii agricole se atestă că ambele

bunuri au fost transmise către cumpărător la data de 18.03.2024. însă contrar prevederilor contractuale preţul conform contractelor de vînzare-cumpărare, de către părţile pârîte, pînă la data de azi nu s-a achitat.

Conform actului de verificare se atestă că întreprinderea datorează SC ”EVOLAR” SRL la data de azi suma de 455 385,05 lei.

Prin acţiunile indicate mai sus, de către partea pîrîtă au fost încălcate prevederile contractuale şi în baza pct.4.6 din contractul de vînzare-cumpărare s-a calculat o penalitate de întîrziere în sumă de 888 000,08 lei. Calculata pentru perioada 31.07.2024-14.02.2025=195 zile. Suma datoriei 455 385,05 lei x 1%= 4553,8505 lei (pentru o zi intîrziere) x 195 zile.

Reclamantul își întemeiază prezenta cerere în baza art.art. 10 alin. (1), 15 alin. (1), 16 alin. (1) lit. h), 775 alin. (1), 776 alin. (1), 858 alin. (2), 942, 947, 957-959 Cod Civil și art.art. 94, 96, 166-167 Cod de Procedură Civilă și solicită:

1. încasarea solidară de la SRL MV AGRO GRUP şi Mandraburca Victor, în beneficiul SC ”EVOLAR” SRL, a datoriei în sumă de 455 385,05 lei.
2. încasarea solidară de la SRL MV AGRO GRUP şi Mandraburca Victor, în beneficiul SC ”EVOLAR” SRL, a penalităţii în suma de 888 000,08 lei.
3. încasarea solidară de la SRL MV AGRO GRUP şi Mandraburca Victor, în beneficiul SC ”EVOLAR” SRL, a cheltuielilor de judecată formate din taxa de timbru în mărime de 200,00 lei, taxa de stat în mărime de 44 781,50 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000,00 lei.

Prin Încheierea judecătorului din data de 04.03.2025, cererea depusă de SC ”EVOLAR” SRL către SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată – a fost primită în procedură, fiind numită ședința de judecată.

La data de 30.04.2025, pârâtul SRL MV AGRO GRUP prin intermediul avocatului Mandraburcă Andrei a depus o referință asupra cauzei supuse examinării.

În referința depusă se invocă că, la data de 12 februarie 2025, reclamantul SC ”EVOLAR” SRL a înaintat o acţiune împotriva SRL MV AGRO GRUP cu privire la încasarea datoriei şi penalităţii, dintre care suma de 455 385,05 lei constituie datorie de bază, iar 888 000,08 lei – penalitate (f.d. 36-37).

Totodată, partea pârâtă a anexat ordinele de plată ce confirmă achitarea datoriei de bază în mărime de 455 385,05 lei, ordinele de plată nr. 685 şi 686 din 16 mai 2025.

În ceea ce privește pretenția legată de penalitate o consideră a fi nejustificată, iar însă-şi clauzele penale incluse în pct. 4.6. a Contractelor de vânzare-cumpărare din 18.03.2024 sunt lovite de nulitate.

La caz, clauza penală este stabilită printr-o clauză contractuală standard, izvorul acestei obligaţii fiind contractul tip practicat de către furnizorul de tehnică

şi utilaj agricol. La caz, prevederea de la art. 947, alin. 2 Cod civil presupune că părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decât prejudiciul, la caz este de menţionat că această clauză penală nu a fost negociată, procentul de 1,00% pe zi este o rată absolut disproporționată în raport cu ratele bancare practicate în mod obișnuit.

Pentru aceiași perioadă de calcul - suma dobânzii de întârziere legală ar constitui suma le 31 283,08 lei, ceea ce ar constitui circa 0,05% pentru fiecare zi de întîrziere. Este de menţionat că dobânda de întârziere deja presupune aplicare unei rate de 9% suplimentar ratei BNM, pentru împrumuturile pe termen scurt.

La caz, pentru aprecierea nulității clauzei penale urmează a fi luate în calcul şi circumstanţele concrete ale speţei, şi anume faptul că semănătoarea livrată conform Contractului de vânzare-cumpărare nr. *****din 18.03.2024, nu este o semănătoare nouă, ci una uzată. Această unitate de tehnică urma fi transmisă în stare funcțională, iar ținând cont de faptul că pentru aceasta mai urmau a fi realizate un șir de lucrări de reparaţie - aceasta nu a fost ridicată fizic, dar a fost lăsată la furnizor.

După o perioadă de timp, eliberarea şi efectiv repararea acestei unităţi de tehnică, deşi acest fapt nu a fost negociat de către părţi, a fost condiționat în mod unilateral de către reclamant prin achitarea tehnicii. La caz, în contract nu regăsim nici o clauză penală pentru întârzierea livrării de tehnică, sau întârzierea efectuării lucrărilor de mentenanță şi reparație conform garanției contractuale - ceea ce denotă suplimentar faptul că clauza penală contractuală nu a fost una negociată, dar impusă printr-un contract tipizat al reclamantului.

De aici rezultă că aplicarea clauzei penale punitive, nu a fost una negociată. Suplimentar, aceasta nu este una justificată conform condiţiilor de fapt ale speţei - ceea ce face ca această clauză să nu poată fi identificată ca o clauză negociată între părţi. În acest caz, în lipsa constatării faptului negocierii acestui aspect important al contractului - constată potrivit art. 952, alin 4 Cod civil - nulitatea absolută a clauzei penale înserate în pct. 4.6 a Contractului nr. *****din 18.03.2024 şi Contractului nr. 00003811 din 18.03.2024 în circumstanţele de fapt şi de drept invocate.

În urma argumentelor invocate în referință partea pârâtă solicită admiterea acţiunii doar în limita taxei de stat corespunzătoare datoriei de bază în mărime de 15 711,55 (455 385,05 x 3% + 2 050) şi a cheltuielilor de asistenţă juridică, în suma apreciată de către instanţă ca fiind justificată, reieşind din raportul avocatului. Constatarea nulității absolute a clauzei penale punitive din pct. 4.6. Contractului nr. *****din 18.03.2024 şi pct. 4.6. Contractului nr. *****din 18.03.2024.

Subsidiar, în condiţiile respingerii solicitării de declarare a nulităţii absolute a clauzei penale, partea pârâtă solicită reducerea acesteia la cuantumul

dobânzii de întârziere legală calculat pentru aceiaşi perioadă în mărime de 31 283,08 lei, cu încasarea taxei de stat corespunzătoare de 938,49 lei, în rest a respinge pretențiile ca fiind neîntemeiate.

Poziția participanților expusă în ședința de judecată.

Reprezentantul reclamantului SC ”EVOLAR” SRL – avocatul Guțu Tatiana în ședința de judecată a susținut parțial acțiunea înaintată, comunicând că, după înaintarea cererii de chemare în judecată, pârâtul SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor au achitat datoria formată în baza contractelor de vânzare-cumpărare. În rest consideră că, urmează a fi încasată dobânda și cheltuielile de judecată din contul părții pârâte, or, anume acțiunile acestora au dus spre înaintarea prezentei acțiuni.

Reprezentantul pârâtului SRL MV AGRO GRUP – administratorul Mandraburca Victor în ședința de judecată a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată, menționând că, datoria formată în baza contractelor de vânzare-cumpărare a fost restituită reclamantului integral. Atenționând că, starea tehnicii vândute a fost una precară. Iar dânsul se cunoaște din anul 2019, personal cu administratorul SC ”EVOLAR” SRL și a mers la procurarea acestei tehnici după bunul simț. Drept urmare acesta până în prezent nu a venit să vadă care este starea tehnicii vândute. Între ei au fost duse niște tratative, însă în principiu până într-un final s-a achitat datoria. Referitor la clauza penală solicitată, consideră că este una abuzivă. Solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Reprezentantul pârâtului SRL MV AGRO GRUP – avocatul Mandraburca Andrei în ședința de judecată a susținut poziția clientului său, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată formulată de SC ”EVOLAR” SRL ca una neîntemeiată și abuzivă. Or, datoria a fost restituită, iar clauza penală este una prea mare. Mai mult ca atît, pârâtul a încercat să negocieze pe cale amiabilă cu reclamantul însă nu s-a ajuns la un numitor comun.

Aprecierea instanţei:

Studiind materialele cauzei, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa - instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial acţiunea, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

În conformitate cu art. 130 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, *fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea,*

veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

Potrivit art. 137 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *se consideră înscris orice document, act, convenţie, contract, certificat, scrisoare de afacere ori scrisoare personală, alt material expus în scris cu litere, cifre, semne grafice, precum şi primit prin fax, poştă electronică ori prin alt mijloc de comunicare sau în alt mod ce permite citirea informaţiei care se referă la circumstanţe importante pentru soluţionarea pricinii şi care pot confirma veridicitatea lor.*

Conform art. 239 Cod de Procedură Civilă, *Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii*.

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod Civil, *drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice*.

Conform prevederilor art. 774 Cod Civil, *În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.*

Potrivit art. 775 Cod Civil, *Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).*

Conform art. 776 Cod Civil, *Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

În conformitate cu art. 858 alin. (1) și (2) Cod Civil, *temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Conform art. 1375 alin. (1) și (2) Cod Civil, *(1) Prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită. (2) Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.*

Conform art. 1108 alin. (1) Cod Civil, *Prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.*

Din probatoriul cauzei se atestă faptul că, la data 18.03.2024 între reclamantul SC ”EVOLAR” SRL în persoana administratorului Gorbulea Rodion și pârâtul SRL MV AGRO GRUP în persoana administratorului Mandraburca Victor a fost încheiat Contractul de vânzare-cumpărare nr. *****(f.d. 6-7).

Potrivit contractului nominalizat supra SC ”EVOLAR” SRL în persoana administratorului Gorbulea Rodion a vândut, iar SRL MV AGRO GRUP în persoana administratorului Mandraburca Victor a cumpărat semănătoare pneumatice de precizie APS-DF6, mini-till matr. 161413 -1buc.

Instanța a reținut că, potrivit pct. 3.1 din contractul nr. 000003810, prețul de vânzare-cumpărare a bunurilor constituie 117 380,00 lei, fără a fi inclus TVA.

Potrivit pct. 3.4. din contractul sus menționat, urma a fi achitată în mărime de 117 380 lei fără TVA până la data de 30.07.2024.

Instanța reține că, reclamantul și pârâtul la aceiași dată au mai încheiat un contract de vânzare-cumpărare cu nr. *****.

Prin contractul nominalizat SC ”EVOLAR” SRL în persoana administratorului Gorbulea Rodion a vândut, iar SRL MV AGRO GRUP în persoana administratorului Mandraburca Victor a cumpărat semănătoare pneumatice de precizie cu discuri si rezervor ACHEBE6F -1 buc (f.d. 10-11).

Instanța a reținut că, potrivit pct. 3.1 din contractul nr. *****, prețul de vânzare-cumpărare a bunurilor constituie 338 005,05 lei, fără a fi inclus TVA.

Potrivit pct. 3.4. din contractul sus menționat, urma a fi achitată în mărime de 338 005,05 lei fără TVA până la data de 30.07.2024.

Conform actelor de predare primire a tehnicii agricole se atestă că ambele bunuri au fost transmise către cumpărător la data de 18.03.2024 (f.d. 8-12).

Totodată, instanța a reținut că, faptul dat se demonstrează dublu prin facturile fiscale din 18.03.2024 (f.d. 14-15).

Conform actului de verificare privind decontările reciproce la data de 10.02.2025 între SC ”EVOLAR” SRL și SRL MV AGRO GRUP se atestă că întreprinderea dată, datorează SC ”EVOLAR” SRL suma de 455 385,05 lei.

Instanța a constatat că, potrivit pct. 4.5. din contractele litigioase, răspunderea proprie la contractele date a preluat-o ca fidejusor persoana fizică Mandraburca Victor.

Potrivit art. 1637 alin. (1) Cod Civil, *Obligaţia fidejusorului apare şi devine scadentă doar în măsură în care apare şi devine scadentă obligaţia debitorului faţă de creditor.*

Potrivit art. 1640 Cod Civil, *Cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel,*

obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.

Instanța a mai reținut și faptul că, partea reclamantă a respectat procedura prealabilă, or, înainte de a înainta cererea în instanța de judecată, a expediat o somație către partea pârâtă solicitând restituirea datoriei formate în baza contractelor de vânzare-cumpărare (f.d. 17-18).

Prin urmare instanța reține că, la momentul adresării reclamantului în instanța de judecată datoria pârâților SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor era solidară față de reclamant și constituia 455 385,05 lei și penalitatea în baza pct. 4.6 din contractele menționate supra în mărime de 728 616,08 lei, recunoscută de ultimul ca debitor de bază.

Din materialul probator cercetat în şedinţa de judecată, instanţa stabileşte că pârâtul a înaintat o referință în care explică că, datoria formată în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr. *****și nr. *****ambele din 18.03.2024, a fost restituită reclamantului integral la data de 16.05.2025, fapt confirmat prin ordinele de plată nr. 685 și nr. 686 (f.d. 40-41).

În atare circumstanțe instanța, în baza actelor anexate de către reclamant la cererea de chemare în judecată, ținând cont și de referința înaintată de către partea pârâtă consideră necesar de a încasa în mod solidar de la SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor datoria în mărime de 455385,05 lei, *fără a pune în executare,* dat fiind faptul că pârâtul a achitat la data de 16.05.2025 datoria formată în baza contractelor de vânzare-cumpărare (f.d. 40-41) lei, în total fiind achitat corpul datoriei în mărime de *455385,05 lei.*

Cu referire la penalitatea solicitată de reclamant de a fi încasată de la pârâți în mărime de 888 000,08 lei, instanța reține următoarele.

Potrivit art. 947 alin. (1-4) Cod Civil, (1) *Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. (4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciu*l.

Potrivit art. 953 Cod Civil, (1) *În cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. (2) Nu se admite reducerea penalităţii în cazul în care aceasta a fost stinsă prin executare benevolă. (3) Nu*

se admite reducerea penalităţii pentru întîrzierea executării obligaţiei pecuniare în cazul în care rata penalităţii este egală sau mai mică decît rata legală aplicabilă conform art.942. (4) Orice clauză care derogă de la dispoziţiile prezentului articol în detrimentul debitorului este lovită de nulitate absolută.

Așadar, în sensul normei citate, clauza penală are forță obligatorie între părțile contractante şi se impune a fi respectată fără rezerve. Însă, cu titlu de excepție, prevederile acestui articol permit instanţei de judecată să micșoreze clauza penală, atunci când aceasta este disproporționat de mare în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor. Această prerogativă este edictată în scopul de a diminua sau exclude efectul negativ al clauzelor abuzive conținute în contracte, şi respectiv de a asigura exercitarea cu bună-credință a drepturilor şi obligațiilor civile.

Aici urmează de notat că, la aprecierea disproporționalității clauzei penale, instanţa de judecată va reieși în fiecare caz concret din așa împrejurări, cum ar fi: durata neexecutării obligației, procentul excesiv de înalt al clauzei penale (comparativ cu procentul practicat de obicei în alte contracte de același gen), depășirea substanțială a posibilelor prejudicii rezultate din neexecutarea obligațiilor, etc. O importanță deosebită, în acest sens, o are determinarea cât mai concretă a întinderii prejudiciilor suportate de către creditor, deoarece în dependență de aceasta, instanţa de judecată va stabili proporționalitatea dintre clauza penală şi prejudicii. În această privință, urmând a se lua în considerație nu numai prejudiciul efectiv cauzat creditorului, ci şi venitul ratat (art.909), iar astfel reducerea clauzei penale se înfăptuiește, conform principiului contradictorialității, numai la cererea părții care o invocă, adică a debitorului. Din acest considerent, toate împrejurările care confirmă disproporționalitatea clauzei penale, inclusiv întinderii prejudiciului trebuie să fie probate, conform regulilor generale, de către debitor.

La caz, instanța a reținut că, conform actului de verificare a datoriilor reciproce la data de 10.02.2025, întocmit de SC ”EVOLAR” SRL, datoria SRL MV AGRO GRUP față de SC ”EVOLAR” SRL a constituit suma de 450 385,05 lei și, potrivit ordinelor de plată din 16.05.2025 (f.d. 40-41), SRL MV AGRO GRUP a stins datoria formată inițial prin achitarea către SC ”EVOLAR” SRL, în baza contractelor încheiate la 18.03.2024, suma de 455 385,05 lei, iar în așa mod, instanța consideră că, urmează de apreciat micșorarea penalității în condițiile speței considerând-o exagerată, constatând astfel că mărimea penalității pretinsă în speță este mai mare decît suma datoriei de bază. Or, reclamantul solicită încasarea unei penalități în mărime de 888 000,08 lei.

Instanța a reținut că, potrivit condițiilor speciale din contractele de vânzare cumpărare încheiate între părți și anume la pct. 4.6. se stipulează că, în caz de neachitare la timp a sumei contractate, cumpărătorul este expus penalizării

în folosul vânzătorului în mărime de 1,00 %.

În temeiul art. 1076 alin. (1), (2) și (4) Cod Civil, *clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menținut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămîn valabile.*

Potrivit art. 1077 alin. (1) pct. 6), Cod Civil, *sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect, solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.*

Iar, în corespundere cu prevederile de la art. 1073 Cod Civil, *într-un contract dintre profesionişti, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 și deviază considerabil, contrar buneicredințe, de la bunele practici comerciale.*

La caz, instanța de judecată reține că, că clauza penală este evaluarea convențională a despăgubirilor datorate creditorului pentru neexecutarea obligației și părțile pot stabili prin acordul lor de voință mărimea clauzei penale. Ea este o convenție accesorie, prin care părţile determină anticipat echivalentul prejudiciului suferit de creditor ca urmare a neexecutării, executării cu întârziere sau necorespunzătoare a obligaţiilor de către debitor.

Totodată, este de menționat că, în cazul în care clauza penală nu este negociată de ambele părți și are ca obiect solicitarea de la cealaltă parte a unei penalități disproporționat de mare în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligației contractuale, se consideră clauză abuzivă și este lovită de nulitate absolută.

Respectiv, instanța relevă că, deși consideră oportună încasarea penalității de întârziere, totuși reține că cuantumul solicitat de reclamant este unul disproporționat de mare în raport cu prejudiciul cauzat de neonorarea obligațiilor contractuale, ce prejudiciază disproporționala cealaltă parte a contractului, având un caracter inechitabil, din care considerente conchide în favoarea constatării nulității absolute din oficiu a clauzei din condițiile speciale din contractele de vânzare-cumpărare din 18.03.2024 „penalitatea de 1% din sumă pentru fiecare zi de întârziere”, în măsura în care depășește cuantumul rezonabil al penalității, cuantum raportat și la suma datoriei.

În acest sens, instanța consideră necesar de a admite parțial solicitarea reclamantului cu privire la încasarea penalității și a dispune încasarea sumei de 88 800,08 cu titlu de penalitate de întârziere (calculată - costul total al datoriei în mărime de 455385,05 lei x penalitatea 0,1 % x 195 zile de întârziere = 88 800,08 lei.

În rest, suma care excede cuantumul menționat se respinge ca fiind neîntemeiată.

În această formulă instanța desprinde și comportamentul debitorului îndreptat spre onorarea efectivă a obligației prin stingerea a datoriei în mărimea indicată supra, circumstanță care denotă lipsa indiciilor care ar indica asupra unui comportament de rea-credință a debitorului în executarea obligațiilor.

Este important de scos în evidență și perioada întârzierii executării obligației care la caz nu poate fi calificată drept una exagerată în raport cu mărimea penalității cerută.

Totodată, din materialele cauzei instanța desprinde lipsa indiciilor concrete privitor la prejudiciile real suportate de reclamant în contextul neexecutării obligației în termen, iar drept urmare micșorarea cuantumului penalității, corespunde spiritului și principiului proporționalității și echitabilității declarat de legea civilă implicit art. 953 Cod Civil.

Cu referire la cheltuielile de judecată suportate de reclamant.

Conform art. 82 Cod de Procedură Civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi cheltuieli de judecare a pricinii.*

Conform art. 90 lit. i) Cod de Procedură Civilă, *Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte, cheltuielile de asistenţă juridică.*

Conform art. 94 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.*

Potrivit art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Deci, instanța reține că reclamantul SC ”EVOLAR” SRL a achitat la depunerea cererii în judecată taxa de stat în mărime de 44 781,50 lei, cheltuieli confirmate prin ordinul de plată nr. 3442 din 10.02.2025 (f.d. 23) și taxa de timbru în mărime de 200,00 lei cheltuieli confirmate prin ordinul nr. 344 din 10.02.2025 (f.d. 22).

Totodată, la examinarea prezentei acțiuni instanța ajuns la concluzia de a admite în parte, respectiv din contul pârâtului se va încasa taxa de stat proporțional pretențiilor admise, adică suma de 16 875,52 lei.

Instanţa va reține că, la înaintarea prezentei acțiuni, reclamantul a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 10 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate.

Instanța constată că cheltuielile de asistență juridică enunțate au fost dovedite a fi suportate de reclamant prin factura fiscală nr. EAU000486897 (f.d. 20), prezentat și anexat la materialele cauzei.

La fel, instanța de judecată constată că reprezentantul reclamantului, avocatul Guțu Tatiana, s-a implicat în activități de asistență juridică în toate fazele procesului.

Astfel, reține instanța că, reprezentantul reclamantului, avocatul Guțu Tatiana, în interesul ultimului a întocmit şi depus cererea de chemare în judecată, la fel a participat la ședința de judecată de examinare a cauzei în fond.

Totodată, consideră instanța că mărimea onorariului achitat de reclamant avocatului Guțu Tatiana urmează a fi apreciată de instanță prin prisma complexității și duratei cauzei, timpului de muncă depus de avocat, inclusiv jurisprudența CEDO, care atribuie 100 euro pentru o oră de muncă a avocatului drept rezonabilă. Or, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Corespunzător, instanța va aprecia ca fiind necesare, reale şi rezonabile cheltuielile de asistență juridică suportate de reclamant integral, în cuantumul de 10 000 lei, motiv din care, ajungând la concluzia privind admiterea cererii de chemare în judecată formulată de reclamant, consideră necesar de a admite și cerința de încasare a cheltuielilor de judecată și a dispune încasarea din contul SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor în beneficiul reclamantului SC ”EVOLAR” SRL cheltuielile suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 16875,52 lei și cheltuieli de asistență juridică în suma de 10 000,00 lei.

În rest, pretențiile părții reclamante fiind neîntemeiate și urmează a fi respinse.

În baza celor expuse şi conducându-se de art. 236, 238 şi 241 CPC RM, instanţa de judecată a, -

HOTĂRÂT:

A admite parțial cererea depusă de SC ”EVOLAR” SRL către SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

A încasa în mod solidar de SRL MV AGRO GRUP, c/f *****, sediul s. ***** și Mandraburca Victor, IDNP *****, loc. ***** *****în beneficiul SC ”EVOLAR” SRL, c/f *****, sediul m***** datoria în mărime de 455385,05 (Patru sute cincizeci și cinci mii trei sute optzeci și cinci lei și 05 bani)lei, penalitatea în sumă de 88800,08 (Optzeci și opt mii opt sute lei și 08 bani)lei, taxa de stat în suma de 16875,52(Șaisprezece mii opt sute șaptezeci și cinci lei și 52 bani) lei și cheltuieli de asistență juridică în suma de 10000 (Zece mii) lei.

Încasarea corpului datoriei în mod solidar de SRL MV AGRO GRUP, c/f *****, sediul s. ***** și Mandraburca Victor, IDNP *****, loc. ***** *****în beneficiul SC ”EVOLAR” SRL, c/f *****, sediul m***** în cuantum de 455385,05 (Patru sute cincizeci și cinci mii trei sute optzeci și cinci lei și 05 bani)lei - a nu pune în executare.

În rest, a respinge cererea depusă de SC ”EVOLAR” SRL către SRL MV AGRO GRUP și Mandraburca Victor ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile.

Judecător Bîrsan Ghenadie